

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Importància de la detecció precoç des dels serveis de salut i la família

Joan Colom i Farran

Subdirector general de Drogodependències.

Agència Salut Pública de Catalunya.

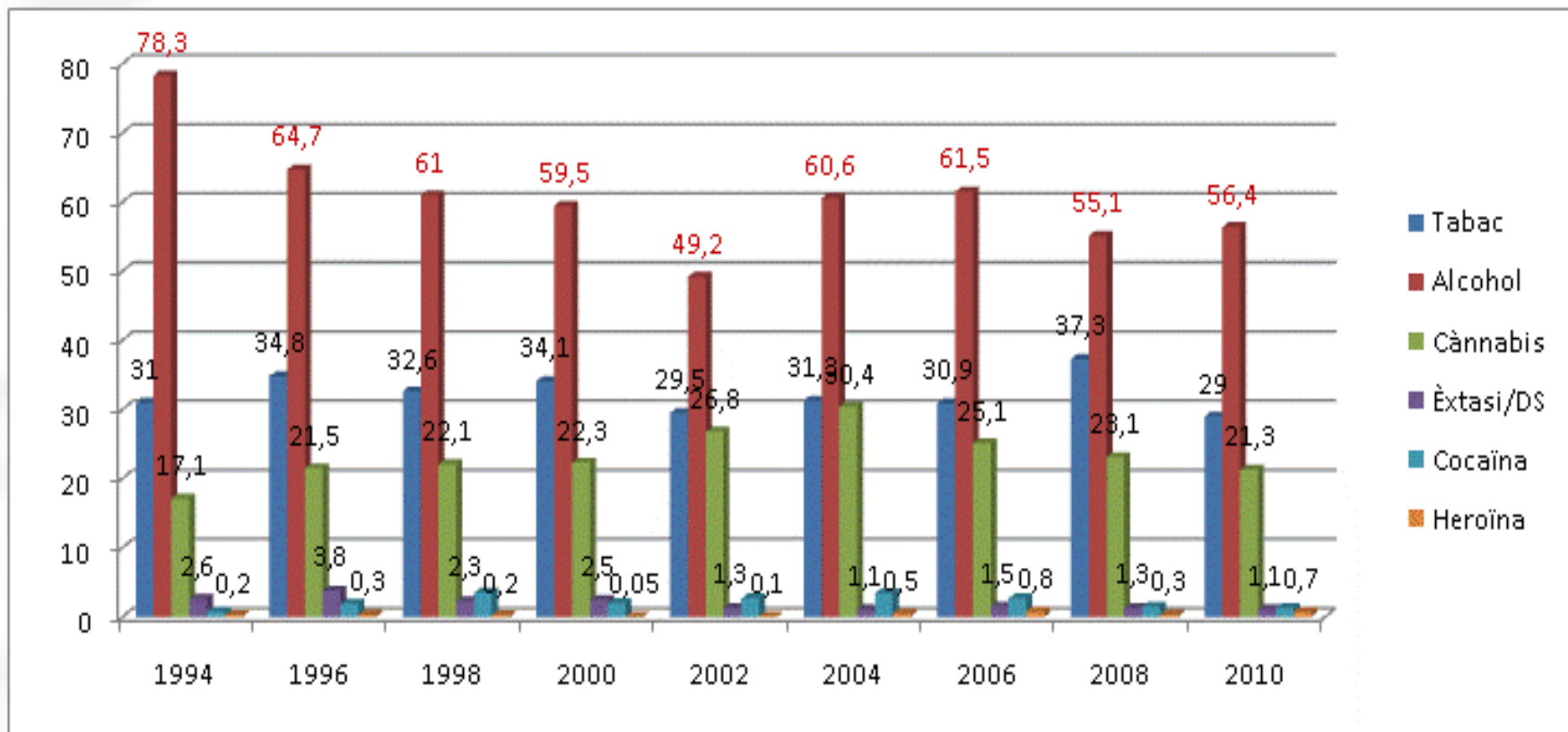
Generalitat de Catalunya

Introducció

- Alcohol: prevalences de consum, inicis de tractament i morbi-mortalitat
- El problema de l'accés al tractament
- La importància de la detecció precoç en els serveis de salut
 - Programa “Beveu Menys”
 - Programa “Beveu Menys als Hospitals”
 - Programa “Embaràs sense alcohol i drogues”
 - Programa “A la feina, alcohol 0,0”
- La importància de la família
 - Programa “Connecta amb els teus fills”

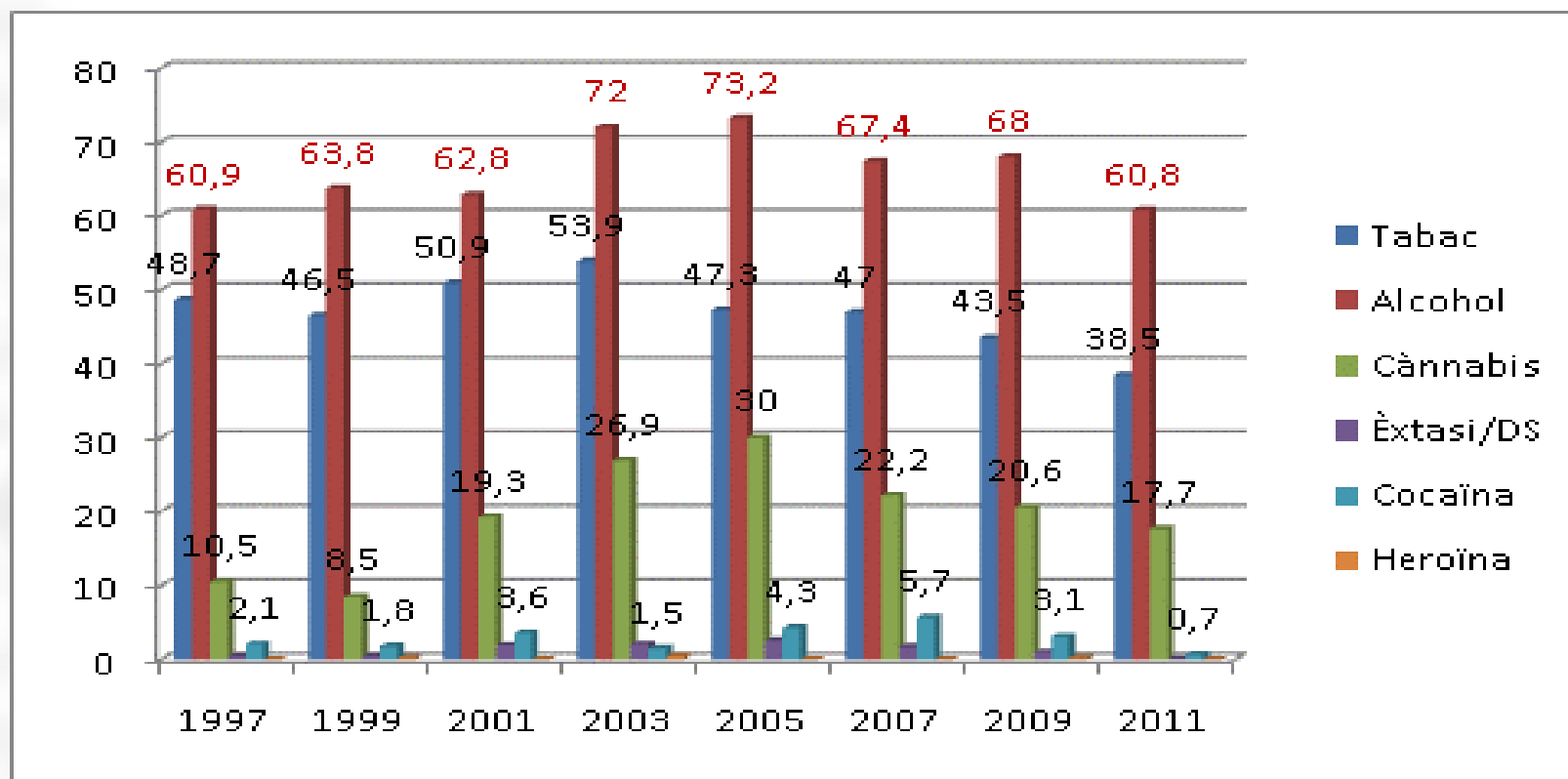
Evolució de la prevalença de consum de drogues en població de 14-18 anys a Catalunya (1994-2010)

Alguna vegada en els darrers 30 dies

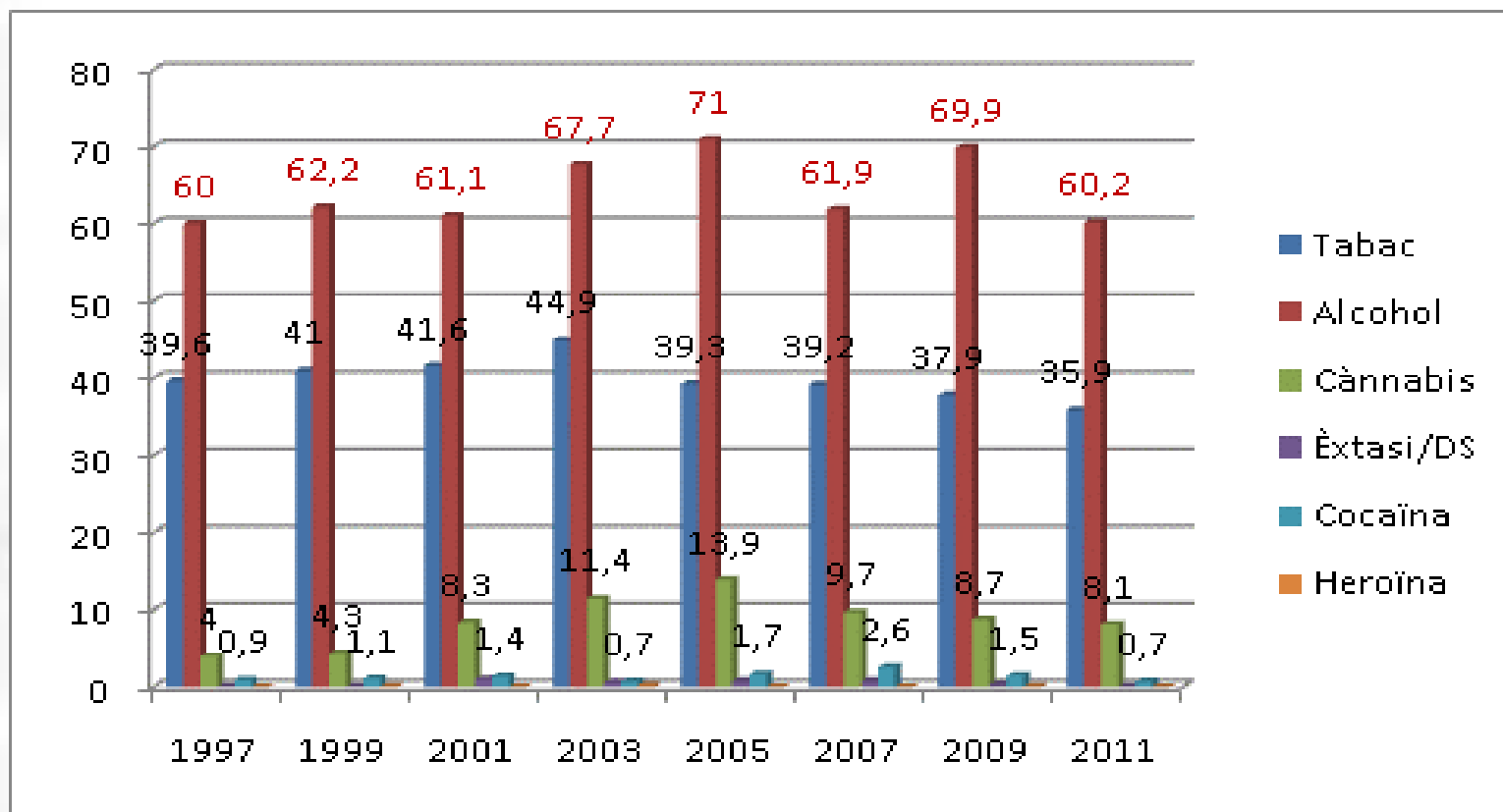
Evolució de la prevalença de consum de drogues en població de 15-29 anys a Catalunya (1997-2011)

Alguna vegada en els darrers 30 dies

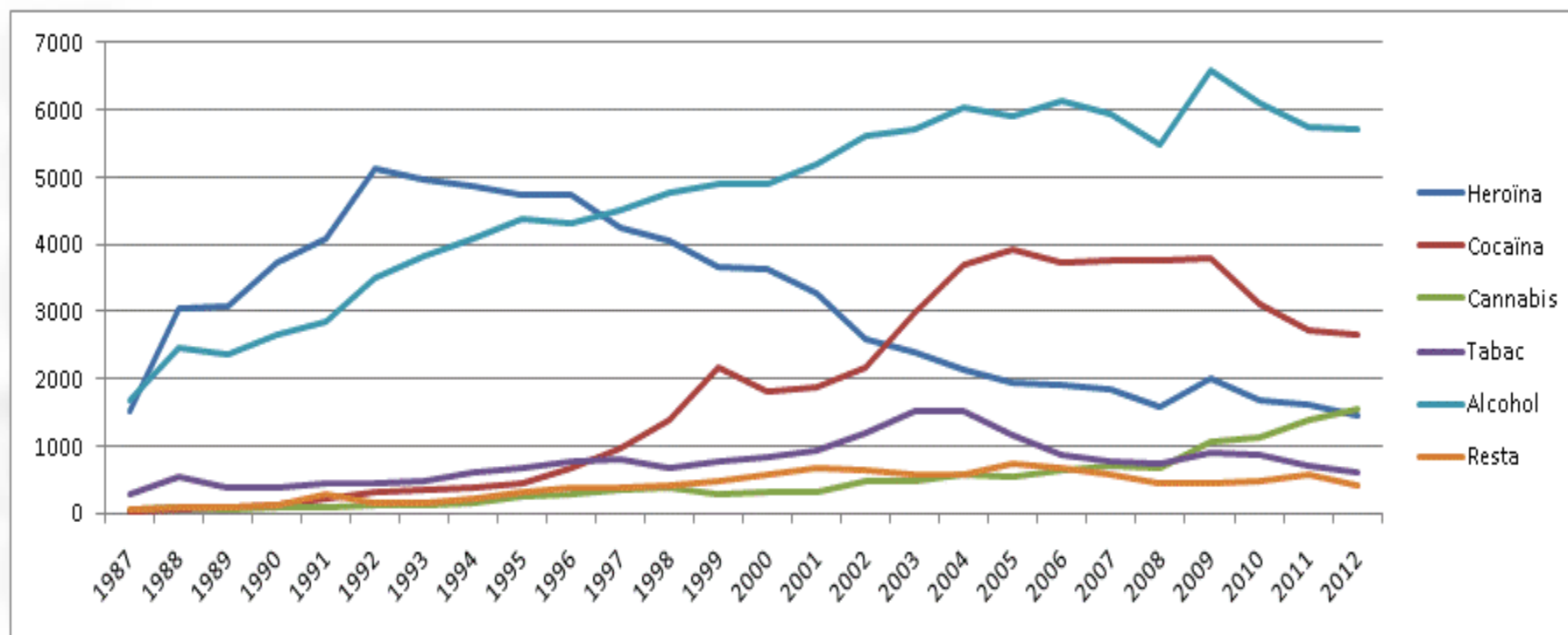

Evolució de la prevalença de consum de drogues en població de 15-64 anys a Catalunya (1997-2011)

Alguna vegada en els darrers 30 dies

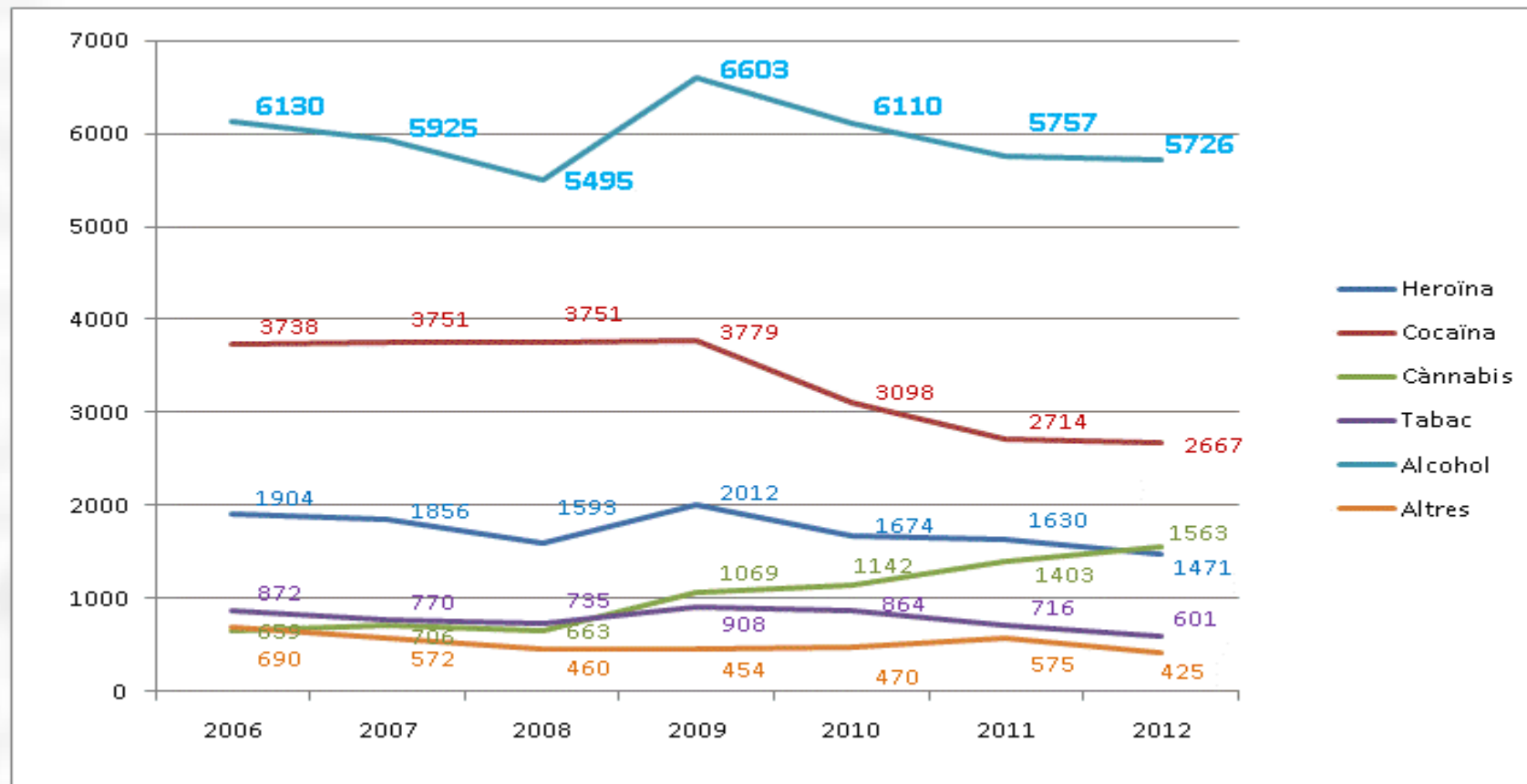

Alcohol droga principal per la qual es demana tractament a la XAD (1987-2012)

Total de 12.453 l'any 2012

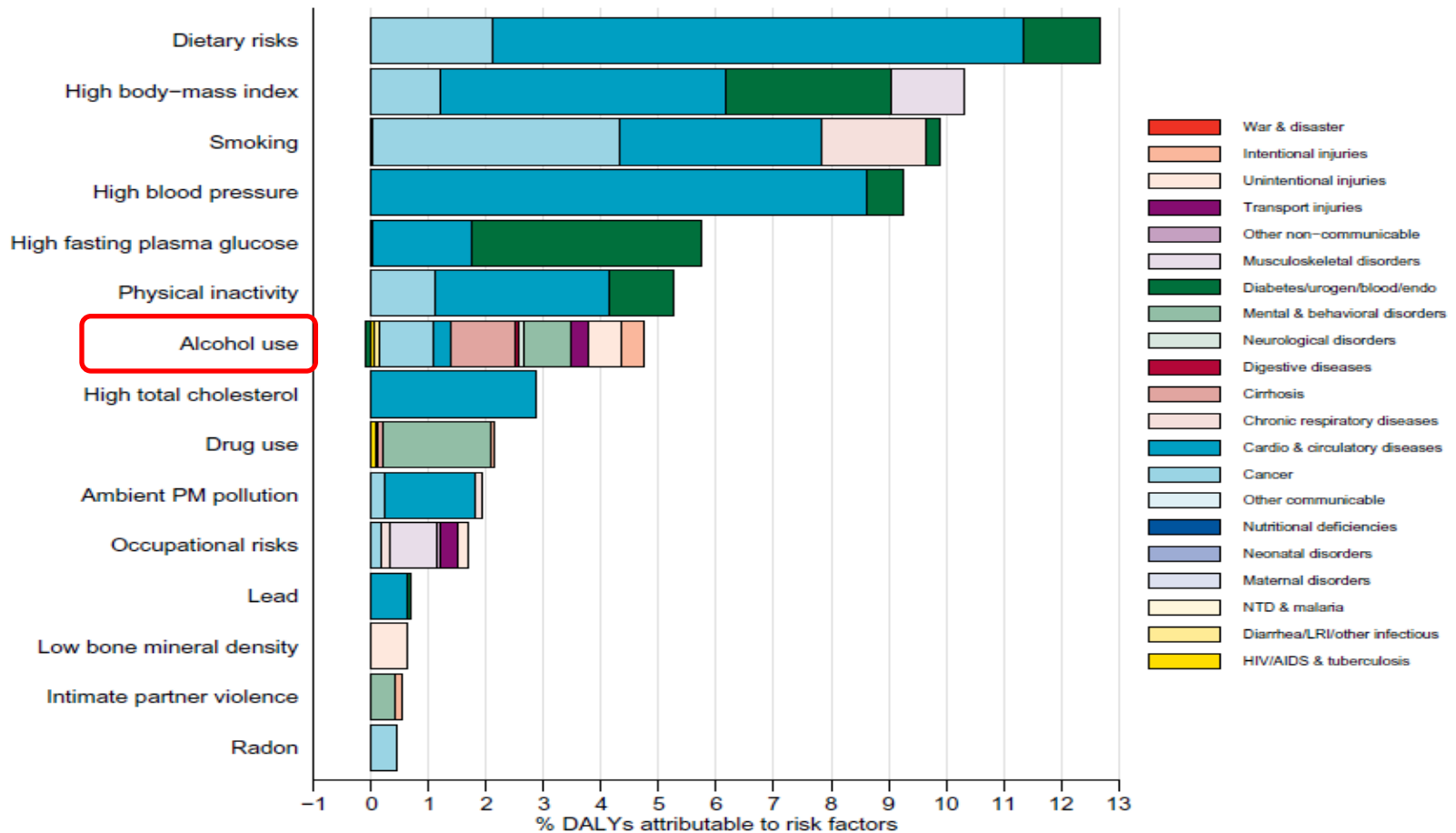
Alcohol, droga principal per la qual es demana tractament a la XAD (2006-2012)

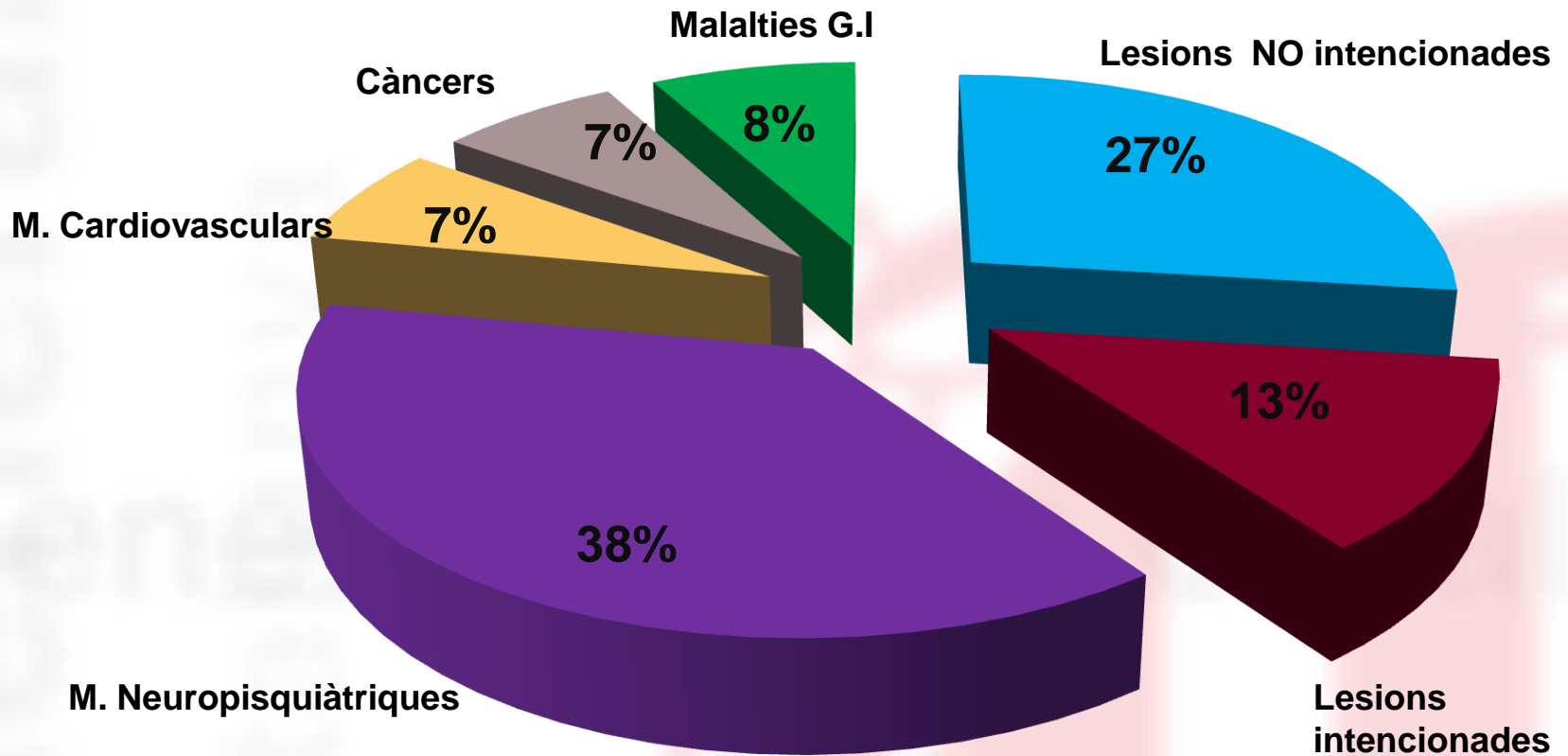
Total de 12.453 l'any 2012

Morbiditat associada al consum d'alcohol

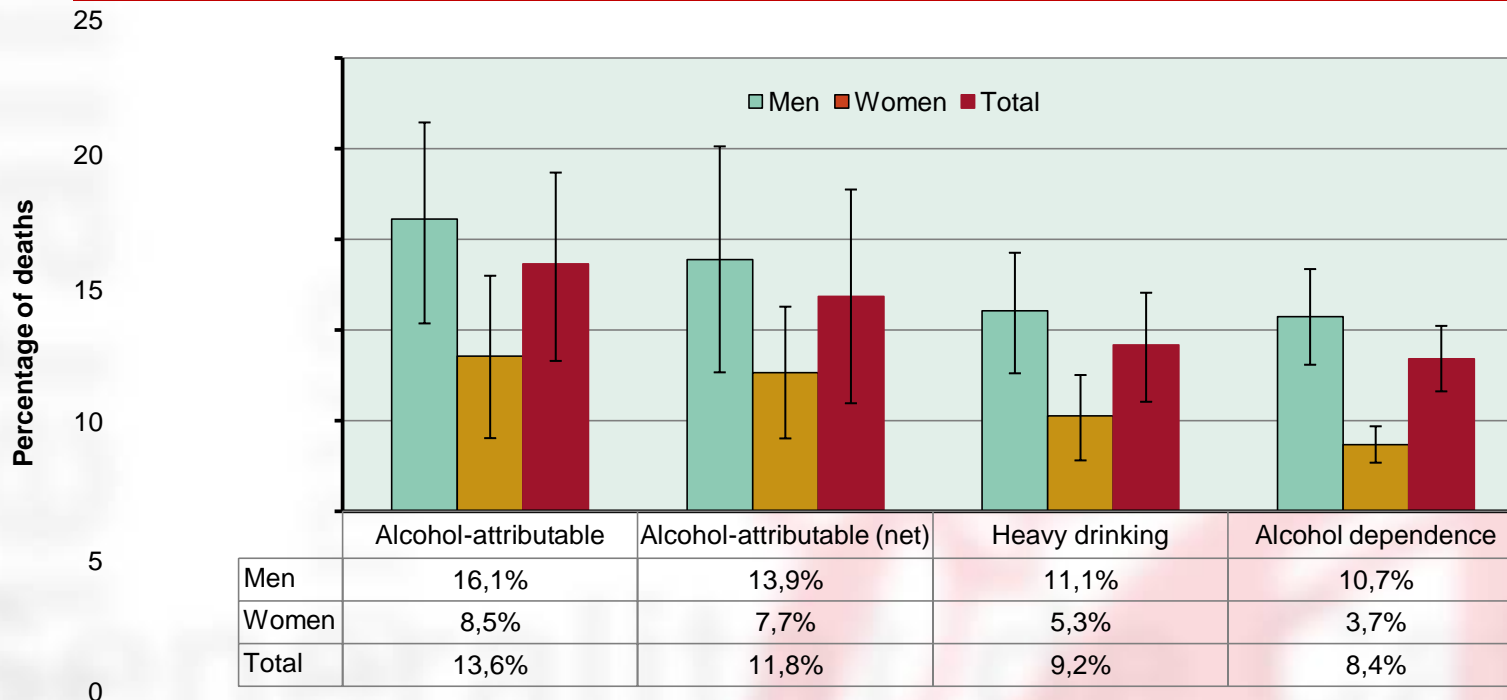
Burden of disease attributable to 15 leading risk factors in 2010, expressed as a percentage of Spain DALYs

Morbiditat associada al consum d'alcohol

Mortalitat atribuïble a l'alcohol

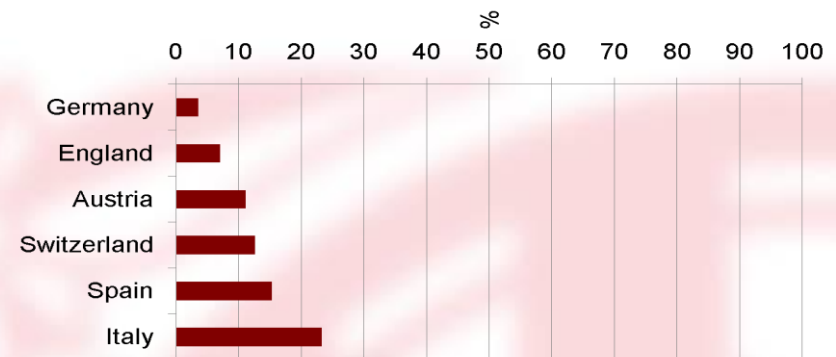

Morts atribuïbles al alcohol en població de 15 a 64 anys

El consum excessiu d'alcohol representa el 78% (9,2% del 11,8%) de la càrrega neta i el 68% del total atribuïble a l'alcohol

Adults with alcohol problems who access treatment

- **Menys d'un 20%** de les persones amb problemes d'alcohol accedeixen a tractament i se'n beneficien.
- Aquesta estimació es va fer a partir de:
 - Dades de persones tractades als serveis especialitzats (no recursos d'autoajuda)
 - Estimació de la prevalença de problemes d'alcohol a la població
- Importància:
 - De la detecció precoç dels problemes d'alcohol per part dels serveis de salut no especialitzats
 - De la família i les persones de l'entorn

Detecció precoç en l'atenció primària

Programa Beveu Menys

- Programa de la Subdirecció General de Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Catalunya
- El seu objectiu és disminuir la incidència i la prevalença dels trastorns relacionats amb l'alcohol i la síndrome de dependència.
- Pretén difondre a tota l'Atenció Primària de Salut un protocol d'intervenció estandarditzat
 - identificació precoç
 - intervenció breu
- En col·laboració amb CAMFiC i AIFICC
- Implicació dels professionals sanitaris d'Atenció Primària (AP) i també de la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD) en la formació i recolzament continu

Principals resultats

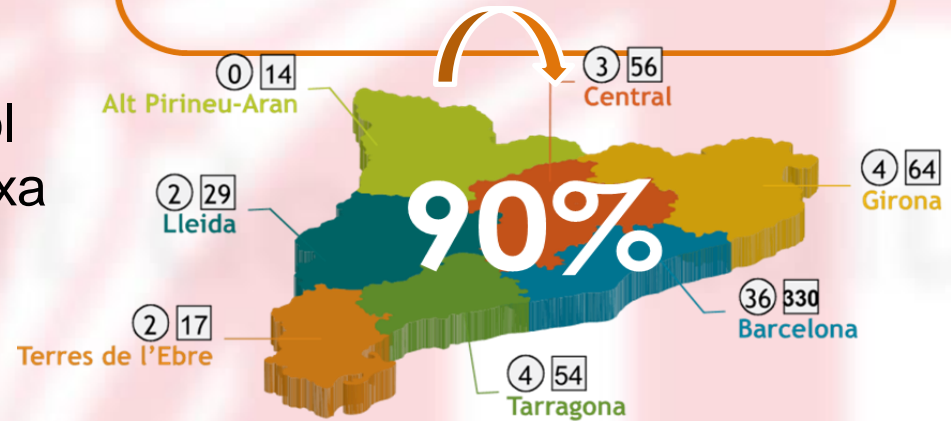
- Creació de la xarxa referents d'alcohol a tot Catalunya.
- Augment de les derivacions de l'AP a la XAD
- Augment del cribratge d'alcohol a la consulta. Actualment la taxa de cribratge és del 45%.

Xarxa de referents:

589 professionals de 339 ABS

90% d'implementació

a Catalunya

Detecció precoç en l'atenció primària

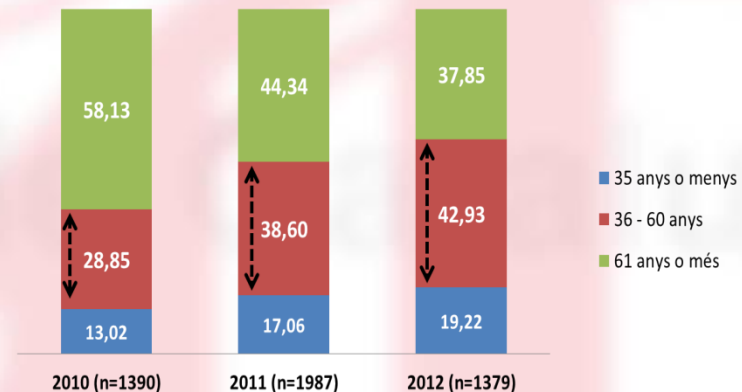
La setmana del cribratge

- **Iniciativa comunitària d'alcohol**, a nivell de tot Catalunya, des dels centres d'Atenció Primària, al voltant del "Dia sense alcohol"
- **Es una estratègia inspirada en** experiències d'altres països
- 4a edició

Dirigit a:

- Formentar l'ús d'instruments estandarditzats
- Millorar la detecció precoç dels bevedors de risc en AP
- Conscienciar la població general sobre els riscos de l'alcohol

Participació (%) 2010-2012 per grups d'edat

Detecció precoç a l'àmbit hospitalari

Programa Beveu Menys Hospitals

Abordatge del consum d'alcohol dins de l'àmbit hospitalari

- **Detecció, avaluació i intervenció terapèutica dels problemes d'alcohol a l'Hospital General**
- **Abordatge dels problemes d'alcohol en el marc de la interconsulta hospitalària**
- **Paper de la infermeria en la detecció i cures dels problemes d'alcohol en pacients hospitalitzats**
- **L'alcohol al servei d'urgències: prevenció, intervenció i derivació**

Formació als referents dels Hospitals per a la implementació del Programa (2014)

Detecció precoç durant l'embaràs Programa "Embaràs sense Alcohol ni Drogues"

- Protocol, recomanacions i formació per a professionals de la salut per ajudar les dones a deixar de consumir alcohol i altres drogues durant l'embaràs
- Material preventiu dirigit a dones joves i de mitjana edat
- Avaluació abans i després de la implementació:
 - Població general
 - Professionals dels ASSIR
 - Dones embarassades
- Avaluació de l'efectivitat

Detecció precoç a l'àmbit laboral

“A la feina, alcohol 0,0”

- Objectius:
 - La presa de consciència en relació amb els danys que pot provocar l'alcohol.
 - Aconseguir un canvi a nivell organitzacional i individual que porti a un consum d'alcohol més saludable i segur.
 - Reduir, a llarg termini, l'absentisme, el presentisme, les lesions i els accidents relacionats amb l'alcohol.
- Eines:
 - Guia bones pràctiques
 - Recomanacions sobre les polítiques d'alcohol a l'empresa
 - Guia pràctica d'eines per a les empreses perquè puguin dur a terme un programa de prevenció de l'alcohol a la empresa.

La importància de la família

Programa “Connecta amb els teus fills”

- El programa es va iniciar a l'any 2005
- S'ha implementat a tot Catalunya
- Actualment hi han participat 1320 famílies

“Un bon pare/mare val per cent mestres.”

Jean-Jacques Rousseau

La importància de la família

Objectius del programa

Objectius:

La prevenció de les conductes de risc entre els nens i adolescents

- Fomentar el diàleg, l'autoestima, les habilitats socials per afrontar la vida...
- Ajudar a resoldre els dubtes, les pors i les inseguretats.
- Els pares com a models, saber posar límits, comunicar-se bé, entendre el grup d'iguals.

El programa està estructurat en 2 tallers:

1. Xerrada inicial: "Connecta amb els teus fills: parlem de les drogues"
2. Xerrada d'aprofundiment: "Connecta amb els teus fills. Actuem!"

La importància de la família

Recomanacions del programa

- La família té els recursos i les eines per ajudar a prevenir i afrontar els problemes relacionats amb el consum de drogues i la sexualitat dels fills
- Els pares poden exercir una influència positiva com a models per els fills
- Existeixen creences errònies sobre el món de les drogues que reforcen el consum
- Es poden treballar i potenciar factors de protecció per tal d'allunyar als fills del món de les drogues
- La comunicació i la coherència són l'eina educativa bàsica

La importància de la família.

Curtmetratge “Morir cada dia”

Sinopsis

La Blanca no està disposada a deixar que la seva família sopi tranquil·lament. La conversa i els acudits de sempre l'irriten i l'avorreixen. Sap que tot podria ser diferent

Premis millor guió

- 12º Concurs Curtmetratges Versió Espanyola/ ESGAE (Espanya). Primavera 2011
- 33º Semana Internacional del Cortometraje de San Roque (Espanya). Febrer 2011
- 20º Mostra Cinema Internacional de Palència (Espanya). Febrer 2011

Equip tècnic

Productor: Roger Amigó (la Movie)
Direcció: Aitor Echeverría
Guió: Anna Espinach i Aitor Echeverría
Fotografia: Pau Castejón
Muntatge: Sergi Dies
So: Filippo Restelli i Iñaki Sánchez
Art: Montse Roa
Vestuari: Anna Pons
Casting: Irene Roqué

Equip artístic

Andrea Trepap
Paula Vives
Txema Blasco
Joaquín Climent
Blanca Apilánez

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

<http://drogues.gencat.cat>